

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 39, folketingsåret 1997-98, 1. samling, jf. Folketingstidende 1997-98, 1. samling, Folketingets forhandlinger s. 1799 og Tillæg A s. 1126-1127.

Ombudsmanden har i en foreløbig redegørelse den 25. juli 1997 kritiseret den manglende lovhjemmel for opkrævning af forældrebetaling for skolerejser, lejrskoler og andre arrangementer. På den baggrund er det nu bydende nødvendigt, at Folketinget forholder sig til den ulovlige praksis, hvor forældre landet over opkræves større eller mindre beløb til undervisningsarrangementer i folkeskolens regi. Ifølge oplysninger fra »Skole og Samfund« opkræves der årligt mellem 90 og 150 mio. kr. fra forældrene til lejrskoler, skolerejser m.v.

Der kan ikke herske tvivl om, at skolerejserne i folkeskolen er en del af undervisningen. Ikke blot foregår selve rejsen i skoletiden - også forberedelse og efterbehandling indgår som en del af den almindelige undervisning. Arrangementerne fungerer generelt som en uddybning af emner i et eller flere af folkeskolens undervisningsfag, og lærerne får løn for at deltage i rejserne. De børn, der ikke deltager i lejrskoler eller skolerejser, vil normalt blive pålagt at føl-

ge anden undervisning på skolen for at kompensere for den undervisning, som klassekammeraterne modtager uden for skolen.

Ifølge grundlovens § 76 har alle børn i den undervisningspligtige alder ret til fri undervisning i folkeskolen. I lov om folkeskolen fastslås det i § 2, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres vederlagsfri undervisning i folkeskolen, og i § 49 hedder det: »Alle udgifter til folkeskolens undervisning påhviler kommunerne, for så vidt der ikke er udtrykkelig lovhjemmel for, at udgifterne helt eller delvis påhviler staten, amtskommunen eller andre.«

På den baggrund er der brug for en klar udmelding fra Folketingets og regeringens side, som fastslår, at lejrskoler og lignende som en del af folkeskolens undervisning betales af det offentlige. Brugerbetalingen for lejrskoler og skolerejser er ikke i overensstemmelse med princippet om en gratis folkeskole, og opkrævningen af forældrebetaling er en glidebane, der fører til en socialt betinget opdeling af eleverne og marginalisering af børn og unge fra hjem, der ikke har mulighed for at betale for lejrskole eller skolerejse.

Skriftlig fremsættelse

Søren Kolstrup (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af gratisprincippet i folkeskolen.

(Beslutningsforslag nr. B 4).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.